

Židle, která unese i slona...

Vsetínské muzeum spravuje vzácnou sbírku ohýbaného nábytku, v níž se nachází i tzv. demonstrační židle s enormní únosností... Uvádí se, že unese zátěž dosahující hmotnosti 3 až 6 tun! Jelikož se jedná o zcela výjimečný (a krásný) exemplář, nelze předpokládat, že by se někdy uvažovalo o ověření tohoto neuvěřitelného tvrzení...

Židle byla vyrobená pravděpodobně v továrně Bratří Thonetů v Bystrici pod Hostýnem. Od druhé poloviny 60. let 19. století v tamější provozovně August Thonet podnikal pokusy v ohýbání dřeva se záměrem dospět k novému tvarování či ke konstrukčním inovacím. Židle je zhotovena pouze ze dvou (!) vzájemně propletených bukových prutů o

průměru 20–23 mm. Nesloužila k sezení, ale jako designerský objekt na „téma židle“ k demonstraci dosažené virtuozity v technologii ohýbání masivu. Experimentální model „Fantasiesessel“ byl často vystavován, poprvé na Světové výstavě v Paříži roku 1867.

Do sbírek vsetínského muzea byla židle darována bystrickým závodem Thonet, a to spolu s dalšími reprezentativními kusy sedacího nábytku, které byly původně součástí rodinné firemní sbírky Thonetů. Některé z nich prezentovaly podnik na významných světových výstavách, jiné jsou unikátními vývojovými modely.

Jé zajímavostí, že jádro rodinné sbírky bylo v 90. letech 19. století soustředěno za účelem dokumentace ve vsetínském zámku. A proč zrov-

na zde? Thonetové zakoupili velkostatek Vsetín i se zámeckým

objektem v roce 1891 a uložili v něm nejstarší výrobky z 30. a 40.

let 19. století. Zhotovené byly v německém Boppardu nad Rýnem, kde zakladatel firmy Michael Thonet použil právě technologii ohýbání dřeva poprvé v dějinách nábytkářského průmyslu.

V letošním roce je tomu už 140 let, co firma Gebrüder Thonet uvedla ve Vsetíně do samostatného provozu v pořadí již čtvrtý (a poslední) ze svých moravských podniků. V roce 1873 – prvním roce výroby finálních výrobků – se ve vsetínském výrobně zhotovilo na 85 000 židlí. Chcete-li se o historii výroby ohýbaného nábytku dozvědět více a obdivovat dokonalou souhru designu a technologie, navštivte stálou expozici ve vsetínském muzeu „Vsetín na prahu moderní doby“.

Mgr. Olga Mehešová, historik umění MRV, Vsetín

Demonstrační židle, ohýbané bukové dřevo, v. 87 cm, š. 57 cm, h. 69 cm, sedák: 45 x 36 cm, neznačeno (i.č. 988) (Fotoarchiv MRV, Vsetín)